

Osrednja tema te številke „Kurirja“ je pogovor v kolektivu IMV TOZD „Podgorje“ Šen tjerne, ki sodi med naše temeljne organizacije z izrazito gospodarnim poslovanjem. Njene produkte vgrajujemo v camp-prikolice, ki so tipičen izvozni artikel. Z velikim prizadevanjem slehernega posameznika v „Podgorju“ uspešno rešujejo vse planske naloge.

Združiti vse sile za boljši jutri!

Ni dneva, da bi v sredstvih javnega informiranja ne zasledili številnih poročil o dogovorih in ukrepih za doseganje boljših gospodarskih rezultatov s posebnim poudarkom na izvozni usmeritvi. Čas in razmere, v katerih se gospodarstvo kot celota nahaja, ne dajajo kaj preveč možnosti za nadaljnja razglabljanja, pač pa zahtevajo brezpogojno izvajanje na vseh ravneh doseženih dogovorov. Mislimo predvsem na tista področja gospodarske dejavnosti, kjer imamo povsem jasno izoblikovana stališča in usmeritve v gospodarskem, samoupravnem in političnem smislu, vendar rezultatov ni in ni.

Rekli bi, da imamo dobro zastavljena načela razvoja. Dogovarjamo se sicer bolj počasi, vendar se kljub temu največkrat

tudi dogovorimo, žal pa potem zmanjka volje, moči in pripravljenosti za uresničitev nalog. Kje so vzroki? Recepta ni, zato je potrebno poglobljeno analizirati sleherni primer, hkrati pa poiskati skupni imenovalac vseh težav, da bi se jih lažje lotili na široki fronti.

Rakasta tvorba, ki je nikakor ne moremo izžgati iz tkiva našega gospodarstva, je nedvomno majhna produktivnost, ki, zabeljena z investicijami v negospodarske objekte, hudo pritiska že sicer majave temelje gospodarstva. Redki svetli primeri dajejo upanja, da se bo nekaj v naši miselnosti le premaknilo, vendar se ne bi smeli varati, saj smo v poprečju marsikje daleč pod evropsko produktivnostjo. Celo več: da bi se izognili naporom vstopa

na evropsko sceno produktivnosti, rajši vržemo trnek v kalno vodo in skušamo ribariti, zapiraje se v naš „specialni izum“ — samoupravni gospodarski monopolizem. Tako smo skušali poimenovati vse tiste, ki si na kvazisamoupraven način, ob viku in kriku in sklicevanju na vse mogoče parole, trudijo zagotoviti ekskluziven (beri monopolističen) položaj na domačem trgu, kjer si potem po svoje „uredijo življenje“ po logiki: „Kdo bi se ubijal po Evropi, če pa lahko živimo lepše in lažje pod domačim svobodnim soncem!“ Ni potrebno pojasnjevati, da si z vsemi silami prizadevajo doseči le dva cilja: ohraniti monopolističen položaj in izposlovati sebi ugodne cene.

V IMV smo se že zdavnaj opredelili za pot, ki se je svojčas mnogim zdelo vsaj čudna. Navsezadnje, kdo bi verjel, da izvoz camp-prikolic v zahodno Evropo sredi prejšnjega desetletja ne bo ostal bežen eksperiment? ! Danes nam tega ni potrebno posebej dokazovati, vendar upravičeno pričakujemo bolj korekten odnos do rezultatov našega dela, ki jih najbolje ilustrirajo dosežki za jugoslovansko gospodarstvo v tako težavnem prvem polletju. Kolektiv, ki je v dobrih dvajsetih letih iz majhne delavnice prerastel v eno največjih delovnih organizacij doma in ima vodilno mesto v Evropi v izredno občutljivem programu camp prikolic, izvažajo na Zahod osebna vozila in sestavne dele, ne sme biti predmet enostranskega kritiziranja, pač pa mora biti deležen pomoči in razumevanja ožjega in širšega družbenega okolja.

Dobro se zavedamo številnih pomanjkljivosti, ki se nam še pojavljajo marsikod, vendar menimo, da le-te ne morejo razveljaviti vsega, kar smo ustvarili in ne smejo biti kol med kolesi nadaljnega razvoja. Ta kolektiv ni cilj in smisel samemu sebi, marveč pomemben družbeni subjekt, ki na mnogoterih področjih odločno prispeva k dvigu družbene blaginje — danes mnogo, jutri še več.

Pod tem geslom zastavljamo temelje srednjeročnega in dolgoročnega razvoja.

RAZSTAVA „GOZD — GOBE — CVETJE 80“

Od 13. do 15. septembra 1980 bo v športni dvorani „Marof“ v Novem mestu tretja razstava „Gozd — gobe — cvetje '80“, ki bo odprta vsak dan od 8. do 20. ure.

Obiskovalci bodo lahko kupili tudi vrtnarsko orodje in pripomočke, lončnice, vse vrste gomoljev, čebulic cvetic, semena, zaščitna sredstva za varstvo rastlin, strokovno literaturo in drugo.

Kot zagotavljajo prireditelji, bo razstava zanimiva in vredna ogleda.

Premalo pripravljenosti za sodelovanje

Ničkolikokrat smo se v „Kurirju“ oglasali s pozivi k tesnejšemu sodelovanju v karšnikoli obliki, vendar smo vsakič ugotavljali boren odziv. Sprašujemo se, ali morda ubiramo napačna pota in načine, ki ne spodbujajo delovnih ljudi, da bi tako ali drugače prispevali k vsebinski in koncepcijski izboljšavi našega glasila? Morda dejansko delamo nekatere napake, toda nihče nam ne more očitati, da vsa naša prizadevanja niso bila kar najbolj samoupravna in demokratična, saj menimo, da edino tako lahko sodelujemo in delujemo v sistemu samoupravnega informiranja in komuniciranja.

Malce nestrpni zaradi nepravilnega odnosa najbolj odgovornih delavcev do razreševanja te problematike smo jim napisali pismo, ki mu ponekod ni manjkalo ostrine. Vsekakor pa smo najbolj odločno zahtevali uresničitev nekaterih zadev, potrebnih za organizacijsko ureditev glasila. Določili smo tudi rok 25. 8. 1980, vendar se je ponovila stara zgodba. Do 26. 8. 1980 smo dobili odgovore le iz štirih TOZD: TOVARNA OPREME ČRNOMELJ, „PODGORJE“ ŠENTJERNEJ, ZIF LJUBLJANA in COMMERCE NOVO MESTO. Spričo tega smo se odločili, da v celoti objavimo omenjeno pismo ter na ta način še nekrat opozorimo člane kolektiva na neizogibnost vključevanja vsakega posameznika v sistem samoupravnega informiranja, družbenopolitične in samoupravne subjekte pa na njihovo odgovornost za izgradnjo celovitih komunikacijskih vezi v kolektivu.

VSEM TOZD IN DSSS
Predsedniki delavskega sveta
Sekretarji OO ZK
Predsedniki IO OO ZSS
Predsedniki OO ZSM

IMV KURIR izdaja delovna organizacija Industrije motornih vozil Novo mesto — Izhaja vsakih 14 dni v 6.750 izvodih — Ureja uredniški odbor — Glavni urednik Jasna Šinkovec, odgovorni urednik Simo Gogič — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška cesta 18/20 — Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, Novo mesto; tisk: Knjigotisk Novo mesto.

ZADEVA: Sodelava s centrom za informiranje

Mineva leto dni, kar smo na vse zgoraj omenjene samoupravne in družbenopolitične subjekte ter poslovodne organe v vseh temeljnih organizacijah IMV naslovili dva dopisa (dne 25. 7. in 13. 8. 1979), v katerih smo nakazali problematiko informiranja v našem kolektivu in smeri njenega razreševanja.

Kljub neštetim ponovljenim pozivom k sodelovanju preko „Kurirja“ in na sestankih DPO in samoupravnih organov je rezultat porazen. Očitno je, da marsikdo med nami nima niti najbolj medle predstave o pomenu samoupravnega informiranja in komuniciranja v sistemu socialističnega samoupravljanja, saj bi se sicer ne zgodilo, da že leto dni ne moremo konstituirati ure dniškega odbora internega glasila „Kurir“, kar je zakonska osnova slehernega časopisa. Težko je dojemljivo, da ravno vodilni delavci v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih nimajo poslušna za problem samoupravnega informiranja, brez katerega sploh ne moremo govoriti o samoupravnem odločanju, ki je osnovni smisel samoupravljanja. Le kako se potem more nekdo legitimirati kot „borec za samoupravljanje“, če s tako indolentnim odnosom do informiranja sam najbolj direktno podkopava temelje svojih idealov? Temu bi najbolj milo rekli dvoičnost.

Obveščamo zato, da bi odločali, samoupravljali!

Kaj posebnega o odnosu poslovnih organov do „Kurirja“ nimamo povedati, saj razen redkih izjem nihče ni prispeval k zaživitvi sodelave, čeprav jih zakon o združenem delu povsem konkretno zadoljuje in opredeljuje njihov status v sistemu samoupravnega informiranja in komuniciranja.

Ves čas govorimo o „Kurirju“, vendar je treba poudariti, da so glasila tega tipa pravzaprav drugorazredna sredstva in oblike samoupravnega informiranja in komuniciranja v združenem delu, katerih osnovni namen je informiranje za ODLOČANJE (beri: samoupravljanje). Glasila kot je „Kurir“, zaradi svojega koncepta in načina izhajanja ne morejo pokriti vseh potreb po informiranju niti ne morejo prevzeti vloge, na primer živega delegatskega dvostranskega informiranja baza — delegat — baza. Vsekakor pa „Kurir“ odpira neomejene možnosti splošnega samoupravnega informiranja. V določenih primerih, ko to čas dovoljuje, pa lahko povsem učinkovito služi tudi kot sredstvo informiranja za samoupravno odločanje (na primer: referendum, volitve itd.).

Žal nobena od omenjenih vsebinskih koncepcij „Kurirja“ ne more zaživeti, ker nihče noče sodelovati. Družbenopolitične organizacije, samoupravni in delegatski organi enostavno ne vidijo in ne dojemajo možnosti, ki se jim odpirajo z aktivnim sodelovanjem pri kreaciji vsebine in koncepta „Kurirja“. Ta bi moral postati ne le njihovo glasilo, pač pa glasilo vseh članov kolektiva in ne produkt majhne skupinice ljudi, ki so prizadeva postaviti na noge vsaj ta časopis, če že ni kos zastavljanju samoupravnega in družbenopolitičnega sistema komuniciranja in informiranja, brez katerega si ni mič zamisliti nadaljnje razvoja samoupravnih odnosov v kolektivu.

Če se zavedamo te odgovornosti, potem moramo dobro analizirati obnašanje vseh nas v preteklosti in najbolj resno izdelati načrt delovanja na tem področju odslej. Aktivnost vseh subjektov v tozdu naj bo koordinirana in vsestranska. Vsak naj na svojem področju s kritičnim odnosom do vsega, kar se dogaja, prispeva k informiranju o tem kako, da izlušči bistvo zadeve in njen smisel za širši krog. O tem, kako je treba informacijo posredovati, smo že veliko pisali in menimo, da tehnični del tega posla ne sme biti problem.

V zaključnem delu tega pisma vas prosimo za nekaj konkretnih zadev:

1. kot je bilo rečeno, v enem letu nismo uspeli konstituirati uredniškega odbora „Kurirja“, ker velika večina tozdov sploh ni reagirala na naše pismo z dne 15. 8. 1979. Zato še enkrat naprošamo vse subjekte, na katere smo naslovili tole pismo, da nam do 25. avgusta 1980 sporočijo ime svojega delegata v uredniškem odboru. Vsaka temeljna

organizacija določi le po enega delegata.

2. Kljub ogromnim naporom nikakor ne uspevamo zaživeti dela dopisnikov. V enajstih tozdih imamo petnajst dopisnikov, vendar sedem dopisnikov ni poslalo še nobenega prispevka, večina drugih pa je pokazala skromno aktivnost. TSO Beli Manastir še sploh ni imenovala dopisnika. Zaradi tega prosimo, da se z vašimi dopisniki dogovorite o delu, jim omogočite dostop do vseh virov informacij samoupravnega in splošnega a značaja ter jih opozarjate na vse tisto, kar bi po vašem mnenju morali zabeležiti. Navajamo imena dopisnikov po tozdih in obratih:

1. TOZD Tovarna avtomobilov: Proizvodnja I ni imenovan
Proizvodnja II Rajkovača Marko
Proizvodnja III ni imenovan
Proizvodnja IV ni imenovan
Proizvodnja V Bogovac Jovo
Materialni oddelek ni imenovan
Obrat Suhor ni imenovan
Obrat Brežice ni imenovan

2. TOZD TP Novo mesto: Pavlin Zvone

3. TOZD Commerce: Kerin Vida
4. TOZD Razvojni inštitut: Murn Ani

5. TOZD Thenoservis: Longar Anton

6. TOZD TAP Brežice: Sečen Ernest

7. TOZD „Podgorje“ Šentjemej: Cvelbar Janez

8. TOZD ZIF Ljubljana: Marn Nada, Erban Ivan

9. TOZD Tovarna opreme Mirna: Bartolj Majda, Bevc Cvetka

10. TOZD Tovarna opreme Črnomelj: Petrovič Jože

11. TOZD TOKG Šmarjeta: Žura Alojz, Poglajen Zlata

12. TOZD TSO Beli Manastir: ni imenovan

V primeru potrebe po lastni presoji imenujte nove dopisnike ali zamenjajte dosedanje.

3. Prosimo, da dopisnike in delegate v uredniškem odboru imenujejo delavski sveti na predlog DPO in poslovnih delavcev na prvi naslednji seji do že omenjenega roka, 25. u. 1980. Do začetka septembra moramo organizirati seminar za dopisnike in pripraviti temeljne akte za konstituiranje uredniškega odbora, kar sodi v pristojnost DS DO IMV. Zato prosimo, da najbolj resno upoštevate navedene termine. O sklepih nas obvestite pisмено.

Upamo, da ta poziv ne bo izzvenel v prazno tako kot vsi dosednji in da bo „Kurir“ končno zasedel tisto mesto, ki ga v sistemu samoupravnega informiranja mora imeti. To mora biti v interesu vseh nas, ki se vsak na svojem področju trudimo, da bi socialističnemu samoupravljanju v našem kolektivu dali tisto, kar je najbolj važno — vsebino.

Tovariško vas pozdravljamo!
SIMO GOGIČ
Center za informiranje

V vednost:
— vsem direktorjem in
v. d. direktorjem TOZD

Aktivnosti v TOZD MIRNA v avgustu

Avgust je mesec, ko velika večina zaposlenih odide na letni oddih in s tem delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij za nekaj dni zamre. Vendar povsod ni tako.

V TOZD Tovarna opreme Mirna je bila v tem mesecu seja delavskega sveta. Pregledali in potrdili so polletni obračun in ugotovili, da smo poslovali in delali dobro, saj smo kljub težkim pogojem gospodarjenja v glavnem uresničili zastavljene planske naloge.

V eni izmed točk dnevnega reda so člani delavskega sveta pretehtali sporazum o samoupraviteljstvu Posebne raziskovalne skupnosti za elektrokovinsko industrijo in sklenili, da naj se ta samoupravni sporazum podpiše.

Na seji delavskega sveta je bil sprejet sklep o združitvi finančnih sredstev TOZD Mirna v sklad LB — temeljne dolenjske banke v Novem mestu. TOZD Mirna bo združil v ta sklad:

62.275,35 din za sklad osnovnih sredstev

54.162,15 din za sklad solidarnosti

85.474,70 din za rezervni sklad

201.912,20 din skupaj

Delegati delavskega sveta so obravnavali tudi problem šivalnice. Na Mirni so zaskrbljeni, ker se načrtuje zmanjšanje kapacitet šivalnice, kajti večina izdelave prevleke in zaves naj bi se prenesla v inozemstvo. Mesečni plan za september predvideva izdelavo 550 grt. na Mirni, ostalo, približno 1000 grt., pa naj bi šivali v Belgiji. Po oceni je to za več kot 40 % zmanjšana proizvodnja in tako ostane 45 delavk nezasedenih z delom. Razlog za to odločitev je nižja cena tekstila in nižji normativi izdelave v inozemstvu.

Vendar pa na Mirni pravijo, da bi prav tako kvalitetno in ceneje izdelovali zavesne in prevleke, če ne bi imeli zastarelih strojev.

Prav tako kot v šivalnici pa bo pomanjkanje dela v septembru tudi v elektro oddelku — zaradi prehoda na proizvodnjo R 4 YU — F, za katere na Mirni ne izdelujejo instalacij.

Načrti sindikata

Na Mirni se je sestal na seji tudi IO OOS TOZD Tovarna opreme Mirna.

Osrednja tema pogovorov je bila problematika poslovanja v

Več tovara v Kopru

V prvih petih mesecih letošnjega leta so v kopski luki pretovorili 960.000 ton tovara, poleg tega pa še 280.000 ton nafte. Pri vseh oblikah prometa, razen pri pretovoru sipkega tovara, so preseglj planirani obseg

Manjša proizvodnja na Jesenicah

Ob polletju so v jeseniški Železarni dosegli 760.389 ton skupne proizvodnje in tako zastopali za načrtovano za 4,3 %. Še večji pa je zaostanek za planom pri blagovni proizvodnji, kjer so namesto 240.612 ton izdelali 213.901 tona. Povsem razumljivo je, da so imeli zato tudi za 11 % ali 26.259 ton manjšo prodajo in manjši celotni prihodek kot so predvidevali. Razlogov za slabše proizvodne rezultate je več, najbolj pa jih je v tem času pestila preskrba s polproizvodi, ki je ponekod bolj, drugod manj ovirala proizvodnjo v vseh temeljnih organizacijah združenega dela. V prvi polovici leta je namreč jeseniški železarjem uspelo nabaviti le 49.222 ton polproizvodov namesto 75.000 ton, kolikor so načrtovali. V domači jeklarni pa jim kljub posebnim ukrepom, proizvodnje ni uspelo povečati zaradi premalo delavcev in že močno iztrošenih naprav.

I. polletju, ki je bilo kritično obravnavano. Analiza je podala vrsto ugotovitev, ki bodo dobra osnova za nadaljnjo krepitev vsestranskih prizadevanj za uresničitev letnega plana.

Pri pregledu polletnega poslovanja so člani IO OOS ugotovili, da je v njihovem TOZD še veliko nadurnega dela, kar se mora v prihodnje zmanjšati. Prav tako je veliko bolniških izostankov preko 30

dni, kar se ponavlja iz leta v leto in prav gotovo ni v prid poslovanju TOZD.

IO OOS je obravnaval program aktivnosti organizacije za obdobje julij — september 1980.

Tokrat so člani IO OOS namenili nekaj časa tudi težavam pri informiranju. Menili so, da je potrebno razgibati sodelovaje delavcev z uredništvom Kurirja v okviru akcije „Tisoč delavcev — sodelavcev“.

273 m obale za pristajanje največjih ladij.

Zadnje čase pospešeno posodablajo tehnološko opremljenost luke. Ta se je sicer z nakupom kontejnerskega dvigala, kontejnerskega sklada, nove tehnološke linije za pretovor banan pa večjega števila nove mehanizacije, res izboljšala, primanjkuje pa jim še mehanizacije za pretovor vreč, pretovorni tekoči trakovi, obalno kontejnersko dvigalo itd. Potrebujemo pa tudi celo vrsto transporterjev in opreme za pretovor sipkega tovara.

Kako sodelujemo v KURIRJU

T O Z D

Število prispevkov

1. TOZD TOVARNA AVTOMOBILOV	
- Proizvodnja I	
- Proizvodnja II	
- Proizvodnja III	
- Proizvodnja IV	
- Proizvodnja V	
2. TOZD TOVARNA PRIKOLIC	2
3. TOZD TEHNOSEKVIS	1
4. TOZD COMMERCE	
5. TOZD RAZVOJNI INŠTITUT	
6. DSSS	3
7. TOZD TAP Brežice	1
8. TOZD TOVARNA OKEN IN KOV. GALANT., Šmarjeta	
9. TOZD TOVARNA PODGORJE Šentjernej	
10. TOZD TOVARNA OPREME Črnomelj	
11. TOZD TOVARNA OPREME Mirna	1
12. TOZD ZIF Ljubljana	
13. TOZD TOVARNA SERVISNE OPREME Beli Manastir	

S 36. seja DS v TOZD Tovarna opreme Črnomelj

Prav tako kot v Mirni tudi v TOZD Tovarna opreme v Črnomlju niso vsi na dopustih. Tako je bila v avgustu 30. redna seja delavskega sveta tega TOZD. Na njej so obravnavali periodični obračun za I. polletje 1980.

Delegati delavskega sveta TOZD so bili seznanjeni s potekom zborov delavcev, na katerih so obravnavali periodič-

ni obračun za I. polletje 1980 in analizirali uspešnost poslovanja. S tem v zvezi so rezultati glasovanja in ugotovljeno je bilo, da je za sprejem periodičnega obračuna glasovalo 80 % zaposlenih delavcev v TOZD Tovarna opreme Črnomelj.

Dobrišen del časa so delegati namenili stanovanjskim težavam. Že na prejšnji seji so se dogovorili, da bodo v skladu s

samoupravnim sporazumom o reševanju stanovanjskih vprašanj delavcem IMV namenili določena sredstva iz stanovanjskega sklada za kredite za individualne gradnje in nakup stanovanj.

Delegati delavskega sveta so sprejeli s tem v zvezi sklep, da iz sredstev stanovanjskega sklada vežejo na banki 250.000 din, na podlagi katerih bodo po

čakalni dobi 6 mesecev pridobili 200 % kredita na vloženo vsoto, kar pomeni 500.000 din kredita. Ta vsota bo na podlagi internega kreditnega natečaja razdeljena prosilcem TOZD.

Delavski svet je obravnaval tudi nekatera vprašanja operativnega značaja. Posebej bi omenili ukrepe za izboljšanje komuniciranja in informiranja med DS DO in DS TOZD s konkretnimi zadolžitvami delegatov.

Obisk v šentjernejem „PODGORJU“

No, v Šentjerneju nam je to že prej nekoliko uspelo; dopisnik, ki so ga v „Podgorju“ izbrali, se je nekaj časa oglašal, sedaj pa smo se mi odločili, da jih obiščemo in spodbudimo k pisanju in sodelovanju.

Prvi vtis, ki smo ga dobili: urejeno okolje, red, zato pričakujemo tudi tak kolektiv. In nismo se zmotili.

V pogovoru, v katerem je bil poudarek na proizvodnji, organizaciji dela, delu samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij in nenazadnje na informiranju, so sodelovali: članica sindikata Martina Globevnik, direktor TOZD Jože Gabrič in sekretar OO ZK Polde Tomšič.

TOZD Tovarna „Podgorje“ Šentjernej se ukvarja z lesnoprredelovalno dejavnostjo. Izdelujejo stranske stene za vse tipe prikolic, pregradne stene in notranja vrata. To obsega osnovni program proizvodnje, ki se sproti prilagaja vsakoletnim novostim v programu prikolic.

TOZD Tovarna „Podgorje“ Šentjernej je ena izmed naših temeljnih organizacij, ki že vsa leta posluje zelo uspešno.

V uredništvu smo se namenili obiskati tovarno v Šentjerneju v okviru naše akcije, s katero želimo spodbuditi k sodelovanju vse naše TOZD. Želeli bi, da bi vsaka TOZD našla svoje mesto v vsaki številki našega časopisa. S tem bi končno dosegli, da bi spoznali drug drugega.

Zadovoljni s prvim polletjem

Tov. Gabriča smo vprašali, kako so zadovoljni z rezultati ob polletnem obračunu.

„Lahko rečem, da je rezultat odraz našega dela in da smo z doseženim lahko kar zadovoljni. V celoti pri nas v prvem polletju nismo imeli resnejših težav. Pojavljale so se občasne, kratkotrajne motnje v proizvodnji, ki so nastale zaradi neredne dobave materiala. Vendar pa smo kljub temu naredili za 12% nad planom kljub temu, da imamo manj zaposlenih kot lani.

Tako smo ustvarili 66.872.764 din celotnega prihodka, vrednost porabljenih

Direktor TOZD tovarna „Podgorje“ Šentjernej Jože Gabrič

sredstev znaša 54.153.838 din, amortizacija 959.140, dohodek 12.718.925 in čisti dohodek 10.366.178 dinarjev.

In če pogledamo, kako smo razporedili čisti dohodek, vidimo, da je bilo porabljenih: za osebne dohodke 8.537.975 dinarjev, za prehrano 744.284, za letni dopust 37.079, za gradnjo stanovanj 728.847 in za rezervni sklad 317.973 dinarjev.

V TOZD imate sorazmerno nizke OD; kaj je vzrok temu?

„Nikakor ni temu vzrok nizka storilnost, pač pa ovrednotenje delovnih mest – v večini so to nizko ovrednotena delovna mesta od 1. – 4. kategorije. Drugi vzrok nizkega povprečnega OD pa je v tem, ker nimamo zasednih delovnih mest, ki so ovrednotena z višjimi kategorijami. Sicer pa je naša sistemizacija delovnih mest zastarela: kjer smo nekoč lahko zaposlili nekvalificiranega delavca, bi moral danes delati strokovno veliko bolj podkovan delavec.“

Kakšen pa je izkoristek delovnega časa?

„Lahko se pohvalimo, da pri nas režijci od februarja nimajo preseženih ur. V proizvodnji je seveda to drugače, ker moramo včasih delati v podaljšanem

delovnem času, če hočemo slediti planskim nalogam. Prav tako kot se trudimo, da bi v rednem delovnem času naredili kar največ, tako so na drugi strani naša prizadevanja usmerjena v čim racionalnejšo izrabo materiala. V naši proizvodnji je normalno, da se pojavi določen odstotek izmeta, vendar pa se trudimo, da bi ga bilo čim manj. Ves material skrbno pregledamo in z njim tudi pazljivo ravnamo. Zagotoviti moramo kvaliteto, ki jo zahteva tehnologija. Pomemben je tudi odnos do materiala, ki je pri nas korekten.“

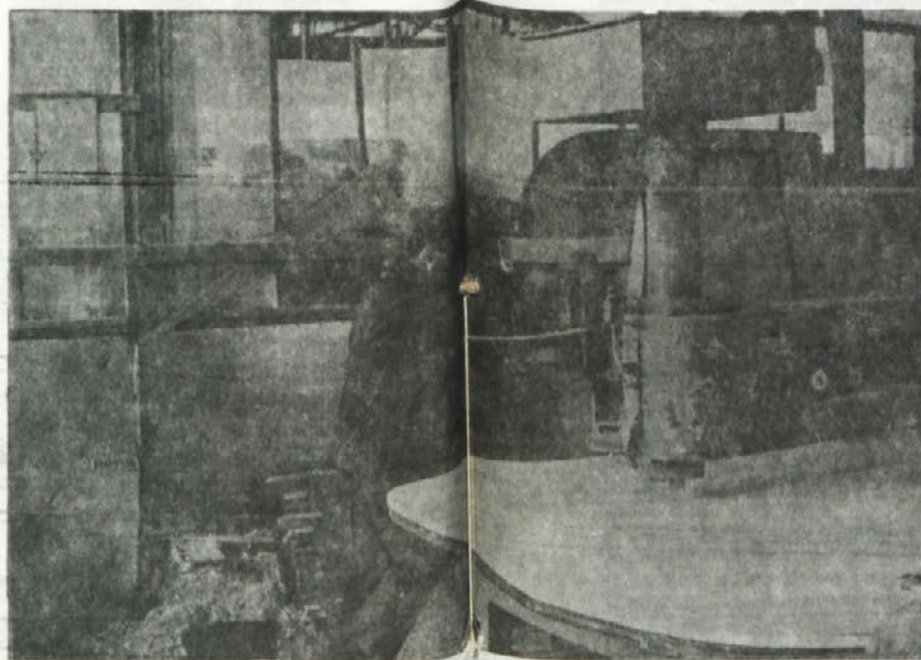
V naši DO je pomanjkanje ustrezne kvalificirane delovne sile splošen pojav. Srečujemo se s fluktuacijo ipd. Kako je s tem pri vas?

„Tehnologija zahteva 180 zaposlenih, zaposlenih pa nas je 156, vendar tudi s tem številom uspešno delamo. Zaposlene imamo predvsem kvalificirane in VK mizarje; kadrovske smo torej kar dobro zastavili. Izobražujemo predvsem lastne kadre, ker vemo, da bodo ostali „doma“ in ne tako kot je praksa z drugimi – po študiju in „odsluženju“ dolžnosti odšli od nas.“

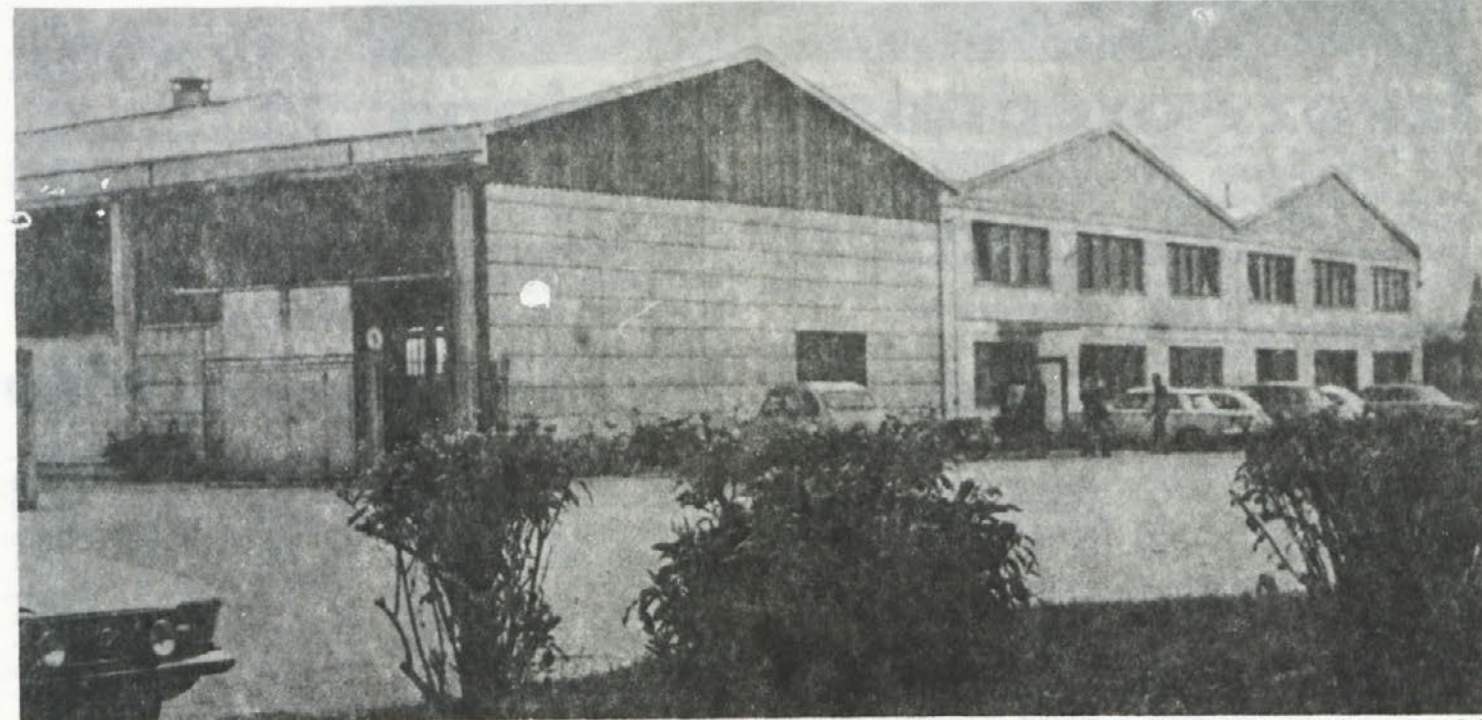
Sindikata da – kaj pa mladina?

– Pa se pomudimo nekoliko pri samoupravljanju. Tovariš Tomšič, kako ste pri vas zadovoljni z delom samoupravnih organov?

„Vsi samoupravni organi, ki jih imamo v naši TOZD, dobro funkcionirajo. Predvsem je akti-

V Šentjerneju predstavlja izdelovanje za vse tipe prikolic glavni proizvod.

Tako kot v Smerjeti smo tudi v Šentjerneju našli na urejeno okolje okrog tovarne in prvtako lahko trdimo, da je tudi tu proizvodni prostor urejen.

ven 15-članski delavski svet. Tudi z delom delegatov smo do neke mere zadovoljni. Glede na to, da smo maloštevilčen kolektiv, smo med seboj dobro, tesno povezani. O vseh dogajanjih znotraj TOZD, v DO ali o dogajanjih na prostoru, kjer delujemo, smo relativno dobro obveščeni. Intenzivno obveščanje poteka po sindikalnih skupinah. Delo pri nas je organizirano v dveh izmenah, vendar pa imamo zbere delavcev, prav zaradi sorazmerno nizkega števila zaposlenih, vsi skupaj.“

Kaj pa družbenopolitične organizacije?

„Z njihovim delom ne moremo biti zadovoljni; med vsemi je izjema le sindikat, ki dobro in aktivno deluje. OO ZK je maloštevilčna, v njej smo le

štirje in tako ZK nima tiste vloge, ki bi jo morala imeti. Prav tako ne moremo biti zadovoljni z delom mladine. Mladinska organizacija je bila svoj čas aktivna, danes pa mladih in njihovega družbenopolitičnega delovanja sploh ni čutiti. Člani ZK se skupaj s sindikatom trudimo, da bi mlade spodbudili k delu.“

Tovarišica Globevnikova, vi ste aktivna članica sindikata. Pravkar smo slišali, da je sindikat pri vas tista gonilna sila, ki vodi vse akcije.

„Da, res je. Sindikat je pri nas tisti, ki je vedno aktiven, pripravljen na vsako akcijo. In lahko rečem, da imamo pri tem kar nekaj uspeha. Razen tega, da vodimo vse družbenopolitične akcije, sodi v okvir naše aktivnosti še vrsta drugih stvari. Ena izmed pomembnejših nalog je reševanje stanovanjskih problemov. Teh pri nas sicer ni posebno veliko, vendar še vedno so. Iz lastnih sredstev smo lani kupili tri stanovanja; od tega smo dve namenili za kadre, eno pa je dobil delavec, ki je bil v hudi stanovanjski stiski. V svoji lasti imamo tudi adaptirano hišo v starem obratu, v kateri imamo stanovanja, ki so bolj prehodnega tipa. Smo pač na podeželju, kjer se ljudje veliko bolj zanimajo za gradnjo, tako da podeljemo kredite za individualno gradnjo in za enkrat te prošnje kar uspešno rešujemo.“

Nekaj težav je s prehrano. S hrano ljudje niso zadovoljni. Malico vozimo iz Novega mesta in velikokrat slišimo pritožbe čez hrano, češ da niokusna, da je prestara itd. Pri nas za enkrat nimamo hladnega bifeja, tako da mora delavec, seveda če

lahko, pojesti tisto kar dobi, sicer je lačen.“

Kaj pa druge aktivnosti, kultura, šport?

„Spet moram, žal, govoriti v preteklem času. Nekoč smo na tem področju v naši TOZD bili kar aktivni. Danes pa teh aktivnosti skorajda ni. Sami organiziramo bolj malo, vendar pa gremo vedno v skupne akcije s KS in z drugimi organizacijami, npr. srečanje okteta, konjske dirke. S krajevno skupnostjo smo sicer dobro povezani, saj naša TOZD in KS diha iz istimi „pljuči“, tako da je naše delo povezano in usklajeno. Rezultati sodelovanja so očitni na vsakem koraku, saj smo sodelovali na takšen ali drugačen način v vseh akcijah KS, med katerimi velja posebej omeniti izgradnjo hipodroma, ceste in še nekaterih.“

KURIRJA z veseljem pričakujejo

No, in sedaj namenimo nekaj besed še obveščanju.

Martina Globevnik, članica sindikata v „Podgorju“

Kako je s tem pri vas, kakšen je krogotok informacij?

„Informiranje v temeljni organizaciji je dobro. To nam omogoča prav relativno nizko število zaposlenih. V večini se poslužujemo neposredne oblike

Polde Tomšič, sekretar osnovne organizacije ZK

obveščanja – razgovora, v katerem poskušamo informacijo ljudem posredovati čim bolj točno in enostavno. Druga oblika so oglasne deske, katerih se prav tako uspešno poslužujemo. Kar pa zadeva povezanost informacije med TOZD, za to skrbi Kurir. Kurir vedno spodbudi zanimanje pri nas, vsi ga z veseljem in radi prebiramo. Pri nas se ne zgodi tako kot se v nekaterih TOZD, da bi ostali Kurir nerazdeljen. Vsak delavec ga dobi pri vratarju in vsak ga rad vzame.“

Tega smo bili veseli. Saj ni tako redek pojav, da Kurir leži po pisarnah tajnic ali poentek nerazdeljen. Zakaj tako? Mor-da ni časa? Ali pa manjka dobre volje? Kakorkoli že, za to ni opravičila.

Izvoz – prednostna naloga

Na seji izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, ki je bila 20. 8. 1980 v Ljubljani, so pod predsedovanjem Janeza Zemljariča obravnavali ukrepe

za odpravljanje ovir pri uresničevanju projekcije plačilno-bilančnega položaja SR Slovenije v okviru enotne projekcije plačilne in devizne bilance Jugoslavije letos.

V razpravi je bilo poudarjeno, da so bila posvetovanja s predstavniki organizacij združenega dela zelo koristna, saj so dala številne pobude za razreševanja sedanega stanja in prispevka k naporom za povečanje izvoza ter selektivno zmanjševanje uvoza. V poročilu je bilo poudarjeno, da je potrebno pripraviti nadaljnje rešitve za še močnejšo spodbujanje izvoza in selektivno zmanjševanje uvoza. Nikakor ne bi smeli dovoliti, da delovne organizacije, ki delajo za izvoz, zmanjšujejo proizvodnjo. Zagotavljanje izvoza je prioriteta naloga združenega

dela, ki si mora še bolj prizadevati za čimvečji prodor na svetovni trg.

Izvršni svet meni, da se ne bi smeli zatekati le k restrikcijam in omejitvam, pač pa bi morali

vse sile koncentrirati v samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje o kvalitetnejšem gospodarjenju.

Ne glede na vse izvozne obveze in omejevanje uvoza pa se ne bi smelo več zgoditi, da bi se pojavile motnje v preskrbi prebivalstva z osnovnimi življenjskimi artikli, je bilo posebej poudarjeno na seji izvršnega sveta.

Prva tovarna avtomobilov v Angoli

Obrambni minister in član Politbiroja MPLA – partije dela, Pedro Maria Tonja, je odprl prvo tovarno za montažo avtomobilov in avtobusov v LR Angoli.

Tovarna, ki so jo odprli ob proslavi šeste obletnice angolske armade, montira vozila tipa RENAULT 4 „furgon“ in avtobus SCANIA za mestni in prometni promet.

Tovarna bo proizvajala na mesec 80 vozil R 4 in 30 avtobusov izključno za angolski trg.

(Privredni pregled, 19. 8. 1980)

Porast izvoza kuvajtske nafte

Po izjavi kuvajtskega finančnega ministra Abdela Rakmana El Atikija je Kuvajt v preteklem letu izvozil 760 milijonov sodčkov surove nafte oziroma 117 milijonov več kot v preteklem letu.

Največji kupec kuvajtske nafte na Daljnem vzhodu je Japonska, je izjavil minister, medtem ko je največji evropski kupec Nizozemska (QNA).

(Privredni pregled, 21. 8. 1980)

Z minulih olimpijskih iger se nam je z razglednico oglašil tov. Berislav Dvornik, vodja Predstavništva IMV v Rijeki. Za pozornost se mu v imenu vseh prisrčno zahvaljujemo! – Na sliki: hram Vasilija Baženega in del kremeljske palače.

Nov model avtomobila FORD

V naporih, da bi povrnila prejšnjo visoko udeležbo v prodaji na domačem trgu, je po velikosti drugi ameriški proizvajalec avtomobilov, kompanija „FORD Motor Co“ pričela proizvajati nov „svetovni avto“, ki ga karakterizira zelo skromna poraba.

Kompanija „Ford“ je potrošila blizu 3 milijarde dolarjev za konstrukcijo novega modela „eskorta“ s sprednjim pogonom. To je bilo nujno, da bi

znova vzbudili zanimanje kupcev za „Fordova“ vozila in da bi povečali izvoz. Zaradi čedalje manjšega povpraševanja po veliki in neekonomičnih cestnih križarkah te kompanije se je udeležba „Ford“ na ameriškem trgu naglo zmanjšala, izgube v drugem četrtletju pa so se povzpele na 468 milijonov dolarjev. V primerjavi z drugimi domačimi proizvajalci se je udeležba „Ford“ na ameriškem trgu zmanjšala od 28,1 na 22,7%. Če prištejemo tudi tuje proizvajalce, je situacija še bolj kritična: udeležba „Ford“ je v zadnjih petih letih padla s 23 na 16,5%.

Lani 1343 litrov darovane krvi

4.474 občanov iz novomeške občine je lani darovalo 1343 litrov krvi za potrebe bolnišnice, krvodajalci iz KS Žužemberk pa so poleg tega zbrali 52 litrov krvi za potrebe republiškega zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani. Tudi lani so se najbolj izkazali požrtvovalni krvodajalci iz Novoteksa, Krke, IMV in Novolesa ter občani iz krajevnih skupnosti v Šentjerneju, Malem Slatniku, Škocjanu, Gabrju, Uršnih selih, Brusnicah in Stopičah.

Posnemanje „japonskega“ modela

Evropski avtomobilski proizvajalci morajo posnemati „japonski model“, če se hočejo upreti japonski konkurenci. To je, v kratkem, stališče funkcionarjev izvršne komisije EGS, odgovornih za industrijsko politiko. Funkcionarji poudarjajo, da ni več mogoče računati na „protikrizni načrt“ po zgledu, uporabljenem na področju črne metalurgije, in da tudi ni mogoče pričakovati, da bo Japonska na zahtevo evropskih proizvajalcev prostovoljno omejila svoj izvoz avtomobilov. Stališče komisije je odgovor na skupno pismo vseh avtomobilskih proizvajalcev v deveterici; pismo opozarja na nevarnost vse večjega prodora japonskih avtomobilov na evropski trg.

Samo v letošnjih prvih petih mesecih se je prodaja japonskih avtomobilov na evropskem trgu v primerjavi z istim obdobjem lani povečala za 23 odstotkov. V omenjenem obdobju so Japonci obvladovali 8 odstotkov evropskega avtomobilskega trga (lani 6,1 odstotka).

(Gospodarski vestnik, 21. 8. 1980)

– Zadnji čas je, da tudi mi uredniki zavijamo rokave... toplo je postalo...

„PODRAVKA“ – KOPRIVNICA

Lepenica ne bo več poplavljala...

Mladi po vsej naši domovini se že od nekdanj radi udeležujejo mladinskih delovnih akcij. Ni le fraza, da mladi tu kalijo bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti. Enkrat je občutek, ko se mladi zberejo po končanem delu na trasi in si lepšajo večere s pesmijo. Tedaj se Slovenec uči pesmi vseh bratskih narodov. V kolu, ki ga nemalokdaj zaplešejo, se nevidno prepletajo vezi med mladimi. Ne malokateremu brigadirju ali brigadirki se zgodi, da na trasi pusti svoje srce...

Mnogo je v naši domovini cest, prog, vodovodov in podobnih objektov, ki so jih zgradile pridne brigadirske roke. V Kragujevcu brigadirji na zvezni mladinski delovni akciji skušajo regulirati pritoke in reko Lepenico, ki so radi prestopali bregove in poplavljali naselja. Geslo te akcije, ki se jo udeležuje tudi brigada Katje Rupene, katere pokrovitelj je naša delovna organizacija, je: „Lepenica neće više plaviti“. Iz Novega mesta je odšla brigada, ki šteje 45 brigadirjev. Uspešno se vključujejo v delo na trasi, v kulturnem, športnem in ne nazadnje političnem življenju. Nekaj med njimi nam je zaupalo svoje vtise iz akcije, ki jih sedaj objavljamo.

MDA „Kragujevac“ 80

Vemo, da se mladi ljudje vsako leto udeležujejo MDA. Ko govorim o akcijah, mislim, da so velikega pomena za mlado generacijo. Z mladinskimi prostovoljnimi delovnimi akcijami smo zgradili mnoge objekte širom po vsej naši domovini. Z MDA se je začela izgradnja naše porušene domovine. Niso samo velikega ekonomskega pomena, temveč so tudi sicer pomembne. Na MDA se srečujejo mladinci in mladinke iz vse naše domovine. Tu se širi bratstvo in enotnost, spoznavamo nove prijatelje, rojevajo se nove ljubezni...

Živimo in se družimo z mladimi vseh narodov in

narodnosti, MDA gradi mladega človeka. Tukaj se vidi, kako globoka sta bratstvo in enotnost naših narodov, za katere je tov. Tito rekel: „Bratstvo in enotnost moramo čuvati kot zenico svojega očesa!“ In mi to hočemo!

OSTAJA KUĐELIĆ

Vtisi iz MDA „Kragujevac“ 80

Letos sem drugič na zvezni mladinski delovni akciji. Tu se srečujem z mladimi iz vseh koncev naše domovine.

Brigadirji naše brigade smo prišli premo pripravljene na akcijo, ki zahteva od vsakega posameznika nekaj. Za naše priprave ni kriv OK ZSMS Novo mesto, temveč mi sami, kajti niti enkrat se nismo mogli zbrati vsi, da bi si podelili funkcije; vse smo pustili za zadnji dan. Zaradi tega smo imeli v začetku težave, a v primerjavi z drugimi nismo najslabši.

Brigadirske večere pripravljamo sami, a kljub temu, da smo utrujeni od dopoldanskega dela, so to lepi večeri. Posebno referenti imamo veliko dela; iz dneva v dan moramo pripravljati takšne ali drugačne programe.

V času, ko ne gremo na traso, to so nedelje, hodimo na krajše izlete, obiske in podobno. Tako vsaj nekoliko spoznavamo okolico. Kragujevac je lep, poln zelenja, najlepši je spomenik – spomin na tisoč žrtev.

Naše fizično delo je bilo v začetku zelo naporno, a sedaj

tam izročila štafetno palico. Tako so se odpravili na pot ne vedoč, da bodo razočarani. V Zagrebu jih je čakalo neljubo presenečenje. Zvedeli so, da tovariša TITA ni, ker je odšel na uradni obisk na Brione. Ko so uslužbenci VK videli njihove razočarane obraze, so obisk uredili tako, da jih je tovariš TITO pričakal v svoji rezidenci v Zagrebu.

Brigadirji so bili srečni in ponosni in marsikatero lice je zmocila izdajalska solza, solza radosti in sreče. Brigadirji so bili srečni in ponosni, ker so preživeli prijeten večer v družbi prijatelja mladih – predsednika republike JOSIPA BROZA TITA. Bili so srečni in ponosni, da so prav oni bili nosilci prve štafetne palice, ki je vse do danes znak mladosti, prijateljstva, bratstva in enotnosti. Mladi jo z veseljem in s spoštovanjem nosijo od kraja do kraja, od mesta do mesta, od republike do republike.

Po vsej domovini se v poletnih mesecih širi brigadirska pesem, pojejo krampi in lopate. Brigadirji se zavedamo, da bomo s svojim delom pripomogli k lepši bodočnosti, naprednejši in urejeni domovini, s katero smo lahko ponosni. Ponosni smo lahko tudi na čas, v katerem živimo, čas, v katerem je živel oziroma še živi v duhu naš tovariš TITO. Z njim smo zgradili Titovo Jugoslavijo. Nekoč je TITO dejal: „Narodu, ki ima tako mladino, se ni treba bati za bodočnost.“

Dokažimo, dragi brigadirji, da je res tako!

TWIGGY

delamo že z manjšimi težavami. Prve dni je bilo veliko sončarice, kajti vreme je bilo nevdržno vroče.

Za to, da smo dobili vse potrebno za akcijo, je poskrbel naš pokrovitelj IMV Novo mesto. Zavedamo se, da so to veliki stroški; za vse se zahvaljujemo. Vrnemo vam lahko le to, da se tu v Kragujevcu izkažemo, da pridno delamo na trasi in na vseh interesnih dejavnostih, da bomo prišli domov z ponosom, da smo nekaj naredili.

Akcija je kaljenje bratstva in enotnosti naših narodov in življenje v eni sami družbi.

IVICA ŠTUPAR

Človek se rodi, se razvija, se izobražuje in deluje za visoki cilj: postati čim boljši človek, ki bo lahko koristil družbi. Imamo veliko različnih načinov, kako lahko dokazujemo svoj karakter, zavest, pripadnost domovini in zavest. Ena največjih nalog, ki jih ima človek, pa je, da gre po poti, ki nam jo je zarisal tovariš TITO. To je svetovna osebnost, ki jo pozna slehama človek, ki se bori za svobodo, za odločanje o svojem produktu dela in za to, da lahko živi življenje, ki ustreza razmeram, v katerih se nahaja.

Človeška skupnost ima velik pomen na razvoj osebnosti, da se more prilagajati in podrežati normam, ki so potrebne za obstoj skupnosti.

Brigadir – pravi človek

Brigada – že sama beseda pomeni veliko, saj je bil njen začetek v najtežjih trenutkih, ko je bila naša država vsa porušena in opustošena. Potrebno je bilo veliko volje in truda, da smo lahko vse zgradili in postavili temelje, pa ne le materialne, temveč tudi idejne. Zasluge za vse to ima predvsem tovariš TITO, ki je vedno gledal na prihodnost. Danes še vedno živi njegova misel, njegova ideja in bo živela, dokler bo živel človek za svobodo, bratstvo in edinstvo.

Vsa ta preteklost nas brigadirje zavezuje, da z vso resnostjo in odločnostjo izpolnujemo vse dolžnosti in pravice, ki nam jih nalagajo programi in norme. Vseh svojih dolžnosti vedno ne izpolnujemo, radi pa govorimo o pravicah!

Dragi brigadirji, vse to je nujno potrebno, če hočemo, da bomo lahko živeli pravo brigadirsko življenje in uživali vse njegove čare in sladkosti, ki nam jih nudi. Brigada nas oblikuje v resno osebnost, zato se zavedajte, da je velika čast, da ste brigadirji.

TINA ŠVAJGER

Malce zasanjan, morda samo hudomušen pogled – pa pridne roke, le kdo je ne bi bil vesel, mlade brigadirke! (Foto: Tone Stojko)

Hej, haj brigade...

Ležim v sobi in premišljujem. Zakaj sem letos že drugič prišla na zvezno mladinsko delovno akcijo? Zakaj mladi tako radi prihajamo na MDA?

Spomin me je zanesel na čas izpred 35 let, ko je bila tu prva mladinska delovna akcija. Ne, to ni moj spomin, ampak spomin takratnih brigadirjev, ki radi današnji mladi generaciji pripovedujejo o bratstvu in enotnosti takratnega mladega rodu, ko so pričeli z akcijami širom po Jugoslaviji. Takoj so začeli z obnovo porušene domovine, oropanega in opustošenega Kragujevca. Hoteli so pozabiti na gorje, katerega priča so bili. Z vsemi svojimi silami so poprijeli za krampe in lopate in danes je Kragujevac obnovljen; poln znamenitosti izpred medvojnih let.

Mladi izpred 35 let pa niso organizirali samo MDA, ampak so bili tudi nosilci štafetne palice pokojnemu predsedniku JOSIPU BROZU TITU. Kdo se je spomnil tega? Skupina brigadirjev je premišljevala, kako oziroma s čim naj bi ga razveselila. Hoteli so se mu oddolžiti za njegovo zaslužnost v NOB. Hoteli so mu dati drag spomin oziroma darilo, ki bi bil obenem tudi simbol mladih. Takrat še niso vedeli, da bo prav njihova štafetna palica simbol bratstva in enotnosti vseh mladih v Jugoslaviji.

Tako so se neki večer o tem dogovorili. Naslednji dan so palico pripravljali, naslednji dan pa je bila že končana. Izvolili so delegacijo, ki naj bi odšla TITU v Zagreb in mu

Šoferji na izletu v Jasenovac

Običajno se radi udeležujemo sindikalnih izletov. Saj so enkratna priložnost, da se ljudje, ki nas družijo podobno delo, med seboj spoznamo še iz „druge“ plati. Delavci avtoparka pa smo običajno tedaj, ko organizirajo srečanja in izlete,

ga bilo med nami, ki ne bi vedel, kakšen je jasenovski cvet – spomenik žrtvam, vendar večina tu še ni bila. In tako je ostala naša odločitev pri Jasenovcu.

Odšli smo kar zgodaj zjutraj. Ob odhodu smo bili nekoliko

Iz jasenovskega muzeja, kjer smo si ogledali film o življenju v taborišču, smo vsi prišli resnih obrazov. Potem smo se napotili do spomenika žrtvam.

na svojih delovnih mestih in skušamo zagotoviti, da vse „štima“. Zato smo si izleta, kjer bi bili mi izletniki, še toliko bolj želeli. Dobili smo podporo OOS kot konference sindikata in tako smo bili nared, da odidemo.

Kam?

Tisto o sto ljudeh in o sto različnih okusih drži. Vendar pa smo kar hitro zgladili svoja mnenja in se odločili, da gremo v Jasenovac. Veliko smo že slišali o njem in grozotah, ki so se dogajale v tem taborišču. Ni

razočarani, saj nas je bilo manj kot nas je bilo prijavljenih. Mnoge je zadržala doma zgod-

Pretekli teden je bila dva dni huda gneča na cesti pred najbolj frekvenčnim vhodom v našo tovarno v Novem mestu. Vzrok je bila prekopana cesta zaradi polaganja telefonske instalacije. Podobnih posegov na tem delu Zagrebske ceste

Tako so se, nasmejani in zadovoljni, postavili šoferji pred objektiv – pred poslopjem spominskega muzeja v Jasenovcu.

nja ura odhoda in nevozni vikend. Vendar pa je slabo uvodno razpoloženje kmalu minilo.

V Jasenovcu smo odšli takoj v spominski muzej. Že stavba vzbuja neko spoštovanje, ko pa smo prišli v notranjost muzeja, je nasmeh z naših lic splahnel. Utihnili smo in nemi sledili kustosmu muzeja v kino dvorano. Film, ki smo ga gledali, je prikazoval grozote, ki so se dogajale znotraj taboriščnih zidov. Početja v jasenovskih taboriščih predstavljajo masovni zločin kvsiingov in okupatorja. Na hierarhični lestvici koncentracijskih taborišč zavzemajo jasenovska taborišča prvo

mesto, saj sodijo med največja in najbolj strašna taborišča.

Iz kino dvorane smo prišli nemi, presunjeni nad grozotami, nad bratomornim klanjem. Nato smo odšli k spomeniku – „Jasenovačkem cvijetu“.

Jasenovac smo zapustili in kar nekako nam spomini nanj niso hoteli spremeniti toka. Ves čas smo se v mislih vračali k neštetim žrtvam.

Za zaključek izleta smo se ustavili v Kostanjevici, kjer smo se nekoliko poveselili in nato zadovoljni z izletom odšli domov.

ANTON LUZAR

Doklej tako neodgovorno?

smo sicer vjени, zato nas je bolj razburila prekinitve telefonskih zvez, ki nas je izolirala od bližnje in daljne okolice.

Da bi bil problem še večji, je bila prekinitve nenapovedana, tako da smo bili povsem nepripravljeni. Številni telefon-

ski in teleprinterski kontakti niso mogli biti vzpostavljeni, to pa ima lahko občutne posledice, da o jezi naših kupcev, ki so menili, da se jih tako izogibamo, sploh ne govorimo.

Avtorji oz. krivci tega dogodka bi se morali zavedati, da mnoge naše materiale, bodisi iz bližnjih tozdov ali od drugih proizvajalcev, dobavljamo na

KURIRJEV OBJEKTIV

podlagi telefoničnih ali teleprinterskih odpoklicev. Če k temu dodamo še resne poslovne kontakte, ki so bili v tem času onemogočeni, je podoba še bolj jasna. Zadeva je sila resna tudi zaradi tega, ker bi si lahko nekdo na podoben način omislil prekinitve električne ali vodne preskrbe!

Ne zagotavljamo, da se bo v prvem naslednjem primeru vse skupaj tako mirno končalo. Rezultati našega dela niso majhni – od tega živimo mi in še marsikdo drug, zato upravičeno pričakujemo, da se podoben primer ne bo ponovil!

